

Πολιτική κατάσταση και ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης στη Λευκορρωσία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πολιτική κατάσταση και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης στη Λευκορρωσία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορρωσία,
 - έχοντας υπόψη ιδίως το από 10 Μαρτίου 2005 ψήφισμά του σχετικά με τη Λευκορρωσία¹,
 - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορρωσία και, ειδικότερα, το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις διώξεις που υφίσταται ο Τύπος στη Δημοκρατία της Λευκορρωσίας,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμα της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της 14ης Απριλίου 2005 σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορρωσία,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του εκπροσώπου του ΟΑΣΕ του Μαρτίου 2005 για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης στη Λευκορρωσία
 - έχοντας υπόψη, ιδιαίτερα, το πρόγραμμα δράσης της ΕΕ για την προαγωγή της δημοκρατίας στη Λευκορρωσία που εγκρίθηκε από την αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με τη Λευκορρωσία στις 23 Φεβρουαρίου 2005,
 - έχοντας υπόψη το Βραβείο Ζαχάρωφ του ΕΚ για την ελευθερία της σκέψης, που απονεμήθηκε το Δεκέμβριο 2004 στην Ένωση Δημοσιογράφων της Λευκορρωσίας,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2004 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (COM(2004)0373),
 - έχοντας υπόψη τις κυρώσεις της ΕΕ που εγκρίθηκαν στις 2 Ιουλίου 2004 σε βάρος ιθυνόντων της Λευκορρωσίας μετά την εξαφάνιση τριών ηγετών της αντιπολίτευσης και ενός δημοσιογράφου,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 103, παράγραφος 4, του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, αντί να βελτιωθεί, η κατάσταση στη Λευκορρωσία εξακολουθεί να χειροτερεύει, γεγονός που οδήγησε στο ότι τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2005)0080.

παραβιάζονται βάνουσα, η Κάτω Βουλή στερείται των νομοθετικών της δικαιωμάτων και η οικονομική ζωή ελέγχεται από τον Πρόεδρο· ότι οι παραβιάσεις αυτές περιλαμβάνουν τη φυλάκιση μελών της δημοκρατικής αντιπολίτευσης και άλλες μορφές καταπίεσης εις βάρος τους,

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει καταδικάσει επανειλημμένα τη σύλληψη εξεχόντων ηγετών της αντιπολίτευσης από την κυβέρνηση Λουκασένκο και ότι δεν έχει σημειωθεί πρόοδος στις ανεξιχνίαστες υποθέσεις διαφόρων εξαφανίσεων,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τα τελευταία χρόνια, διάφορα πολιτικά κόμματα, 22 ανεξάρτητες εφημερίδες και άνω των 50 ΜΚΟ διαφόρων επιπέδων και διαφόρων πολιτικών προσανατολισμών, καθώς και διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα έκλεισαν για «τεχνικούς» λόγους, ήταν όμως σαφές ότι σε όλες τις περιπτώσεις οι οργανώσεις αυτές τιμωρήθηκαν για την κριτική που άσκησαν στον Πρόεδρο και την πολιτική του,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Απρίλιο 2005, η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Η.Ε. επέκρινε τη Λευκορρωσία με βάση τις συνεχιζόμενες καταγγελίες για παρενόχληση και κλείσιμο ΜΚΟ, οργανώσεων εθνικών μειονοτήτων, ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης, πολιτικών κομμάτων της αντιπολίτευσης, ανεξάρτητων συνδικαλιστικών οργανώσεων και θρησκευτικών οργανώσεων, καθώς και για παρενόχληση προσώπων που αναπτύσσουν δημοκρατική δράση, περιλαμβανομένου του χώρου των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές έχουν σταματήσει οιαδήποτε καταχώριση νέων εφημερίδων και ότι πολλές από τις υφιστάμενες εφημερίδες έχουν επιβαρυνθεί με πρόστιμα που δεν τους επιτρέπουν να συνεχίζουν να εκδίδονται·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Λευκορρωσία λαμβάνουν χώρα διαρκώς για πολιτικούς λόγους συλλήψεις και δίκες ακτιβιστών του δημοκρατικού κινήματος και ανεξάρτητων δημοσιογράφων, καθώς και απελάσεις αλλοδαπών· ότι δύο δημοσιογράφοι της εφημερίδας «Pahonia» – ο Pavał Mažejka και ο Mikołaj Markievič – καθώς και ο εκδότης της εφημερίδας «Rabočy», Viktor Ivaškiievič, καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης 6 έως 9 μηνών,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 12 Μαΐου 2005 η ηγεσία της Ένωσης των Πολωνών στη Λευκορρωσία κηρύχθηκε παράνομη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Λευκορρωσίας, ένα τυπογραφείο έλαβε εντολή από την κυβέρνηση να αρνηθεί να τυπώσει την εβδομαδιαία πολωνική εφημερίδα «Głos znad Niemna» και παραπλανητικά δημοσιεύματα τυπώθηκαν υπό την κάλυψη της κυβέρνησης,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2000 εξαφανίστηκε ο ανταποκριτής του ORT Dźmitry Zavadzki και ότι οι αρχές της Λευκορρωσίας που ασχολούνται με την έρευνα φαίνεται να κωλυσιεργούν· ότι στις 20 Οκτωβρίου 2004, δολοφονήθηκε η Vieranika Čarkasava, δημοσιογράφος της εφημερίδας «Solidarnosc» και ότι οι βιαιοπραγίες κατά δημοσιογράφων αποτελούν όλο και πιο συχνό φαινόμενο,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι την εκδοτική δραστηριότητα και τη διανομή μονοπωλεί το κράτος και ότι οι εναπομένοντες ιδιωτικοί εκδοτικοί οίκοι αντιμετωπίζουν βαριά πρόστιμα σε περίπτωση που εκδώσουν ανεξάρτητες εφημερίδες, με αποτέλεσμα πολλές

ανεξάρτητες εφημερίδες που εκδίδονται στο εξωτερικό, περιλαμβανομένης της Ρωσίας, συχνά να κατάσχονται στα σύνορα από τις αρχές της Λευκορρωσίας·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα, τόσο τα εθνικά όσο και τα περιφερειακά, βρίσκονται στα χέρια της κυβέρνησης ή ελέγχονται από το κράτος,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης καλωδίων διώκονται για τη μετάδοση ξένων καναλιών τα οποία δεν εγκρίνει η κυβέρνηση της Λευκορρωσίας και ότι για το λόγο αυτό οι λευκωρώσοι φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης έχουν παύσει να μεταδίδουν όλα τα ουκρανικά κανάλια καθώς και το πολωνικό κανάλι Polonia,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλες οι συνδέσεις στο Διαδίκτυο γίνονται μέσω οργανισμού υπό κρατική διαχείριση ο οποίος έχει μπλοκάρει πολλούς λογαριασμούς και ιστοσελίδες·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, το Μάρτιο 2005, ο εκπρόσωπος του Οργανισμού Ασφάλειας και Συνεργασίας στην Ευρώπη, σε έκθεση σχετικά με την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, εξέφρασε μεγάλη ανησυχία σχετικά με τη δυσχερή κατάσταση που αντιμετωπίζουν τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης στη Λευκορρωσία, και ειδικότερα σχετικά με το μειούμενο αριθμό καταχωρίσεων ανεξάρτητων εφημερίδων και την αυξανόμενη πίεση που υφίστανται τα μέσα ενημέρωσης με δικαστικά, εξωδικαστικά και οικονομικά μέσα,
 1. καταδικάζει δριμύτατα τις άνευ διακρίσεως επιθέσεις του καθεστώτος της Λευκορρωσίας κατά των μέσων ενημέρωσης, δημοσιογράφων, μελών της αντιπολίτευσης, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οιοδήποτε επιχειρεί ελεύθερα να ασκήσει κριτική για τον Πρόεδρο και το καθεστώς, όπως αυτές εκδηλώνονται με αυθαίρετες συλλήψεις, κακομεταχείριση κρατουμένων, εξαφανίσεις, διώξεις για πολιτικούς λόγους και άλλες ενέργειες καταστολής που προσβάλλουν τις βασικές αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου·
 2. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εκπονήσουν σύνθετο πολυετές πρόγραμμα υποστήριξης των ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης στη Λευκορρωσία, που θα περιλαμβάνει την υποστήριξη της μετάδοσης ανεξάρτητων ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων από το εξωτερικό, καθώς και την υποστήριξη των ανεξάρτητων δημοσιογράφων και εφημερίδων·
 3. εκφράζει την ικανοποίησή του για το σχέδιο δημιουργίας ανεξάρτητου ραδιοφωνικού δικτύου που θα μεταδίδει από την Πολωνία, τη Λιθουανία και, ενδεχομένως, την Ουκρανία, και ζητεί από την Επιτροπή να υποστηρίξει την εφαρμογή του·
 4. ζητεί, ως προς το θέμα αυτό, από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να παράσχουν το συντομότερο την απαιτούμενη βοήθεια ώστε να αρχίσει η μετάδοση ανεξάρτητων ραδιοφωνικών προγραμμάτων προς τη Λευκορρωσία από το εξωτερικό·
 5. τονίζει ότι η ραδιοφωνική μετάδοση θα μπορεί να κάνει χρήση κάθε μήκους κύματος, περιλαμβανομένου του Διαδικτύου, και ότι θα παρέχεται σε συνεχή βάση·
 6. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να συνδράμουν τους κατατρεγμένους δημοσιογράφους και τις οικογένειές τους·

7. ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να δημιουργήσουν πρόγραμμα υποτροφιών και περιόδων άσκησης για ανεξάρτητους δημοσιογράφους και εκπαιδευτικά προγράμματα για νέους ανεξάρτητους δημοσιογράφους·
8. καλεί την Επιτροπή να ζητήσει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος αυτού για ελεύθερα και ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης και πληροφόρηση του λαού της Λευκορρωσίας·
9. φρονεί ότι, εάν οι αρχές της Λευκορρωσίας δεν βελτιώσουν την κατάσταση όσον αφορά την ελευθερία του λόγου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή εάν παρατηρηθεί περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης, η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο πρέπει να θέσουν σε κίνηση τη διαδικασία για να προστεθούν οι αρχές της Λευκορρωσίας που εμπλέκονται στη δίωξη των μέσων ενημέρωσης στον κατάλογο απαγόρευσης χορήγησης θεώρησης·
10. καταδικάζει τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση κατά της Ένωσης των Πολωνών στη Λευκορρωσία ως προσπάθεια χαλιναγώγησης της μεγαλύτερης ΜΚΟ και μιας από τις λίγες που δεν ελέγχονταν από την κυβέρνηση· υπενθυμίζει ότι ο σεβασμός των δικαιωμάτων των μειονοτήτων περιέχει επίσης την ελευθερία του συνέρχεσθαι και την αναγνώριση των εκλεγμένων καταστατικών οργάνων της οργάνωσης· εκφράζει βαθιά λύπη για την προσπάθεια της κυβέρνησης να θέσει υπό τον έλεγχό της την «Głos znad Niemna»·
11. έχει συγκλονιστεί από τις πρόσφατες καταδίκες σε μακροχρόνιες ποινές καταναγκαστικών έργων του Mikola Statkevich, προέδρου του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Λευκορρωσίας (Narodnaja Hramada), του Pavai Seviarynec, ενός από τους ηγέτες του Μετώπου Νεολαίας, και του Andrei Klimau, επιχειρηματία και μέλους του 13ου Ανώτατου Σοβιέτ·
12. καλεί τις αρχές της Λευκορρωσίας να σταματήσουν την αποβολή της δημοκρατικής νεολαίας από τα πανεπιστήμια και άλλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και δηλώνει την πλήρη υποστήριξή του στους σπουδαστές που αποβλήθηκαν από αυτά τα ιδρύματα για λόγους προώθησης των δημοκρατικών αξιών και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι οποίοι άρχισαν απεργία πείνας στις 25 Μαΐου 2005·
13. χαιρετίζει τα εγκαίνια του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κλασικών Σπουδών για λευκωσους σπουδαστές εξόριστους στο Βίλνιους και ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνδράμουν το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κλασικών Σπουδών στην ευόδωση των προγραμμάτων του διδασκαλίας και έρευνας·
14. καλεί τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν τους τίτλους σπουδών που απονέμονται από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κλασικών Σπουδών ως επιβεβαίωση υψηλού επιπέδου επάρκειας και εξαιρετών ακαδημαϊκών ικανοτήτων και ζητεί από τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια να προχωρήσουν σε στενότερη συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κλασικών Σπουδών·
15. τονίζει για μία ακόμη φορά ότι η περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων της ΕΕ με τη Λευκορρωσία θα συνεχίσει επίσης να εξαρτάται από την πρόοδο προς τον εκδημοκρατισμό και την αναμόρφωση της χώρας και την πρόσβαση των Λευκωσων σε αντικειμενικά, ελεύθερα και διαφανή μέσα ενημέρωσης·

16. καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να θίξουν το θέμα της Λευκορρωσίας με τις ρωσικές αρχές ώστε να καθορισθεί κοινή δράση με σκοπό την πραγματοποίηση συγκεκριμένων δημοκρατικών αλλαγών στη χώρα αυτή·
17. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τα κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και τις Κοινοβουλευτικές Συνελεύσεις του ΟΑΣΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης.